

1519 m. Pranciškaus Skorinos išspausdintos „Rusėniškiosios Biblijos“ „Pradžios knygos“ vienas lapas. OLB

gos prilygo geriausiems to laikotarpio Vakarų Europos poligrafijos pavyzdžiams (daug vinječių, užsklandų, jos papuoštos raizininiais, stilizuotas šriftas).²

Neturima žinių, kad P. Skorina Vilniuje būtų leidęs knygas po 1525 m.

1530 m. Vilniuje kilus gaisrui, jo spaustuvė sudegė. Atkurti ją P. Skorinai nepavyko ir jis, kaip spėjama, grįžo į Prahą. Vėliau P. Skorina dirbo karaliaus Ferdinando gydytoju ir sodininku.

Įamžinant P. Skorinos atminimą, Vilniuje, vadinamajame Spaustuvininkų kiemelyje (adresas: Stiklių g. 4), 1973 m. pastatyta skulptoriaus Vaclovo Krutinio (1948–2013) sukurta skulptūra „Metraštininkas“. 1994 m. Vilniuje pradėjusiai veikti baltarusiškai vidurinei mokyklai (nuo 2013 m. – gimnazija) suteiktas Pranciškaus Skorinos vardas.

Įamžinant P. Skorinos atminimą paminklai jam yra pastatyti ir Kaliningrade, Kišiniove, Lydoje, Minske, Polocke, Prahoje, Vitebske. Baltarusių kalba yra išleista P. Skorinai skirta enciklopedija.

¹ Daugelyje rašytinių šaltinių yra pateikiamos skirtingos P. Skorinos gimimo, mirties datos bei vietovės, kuriose jis gimė ir mirė. Šioje publikacijoje nurodome tas datas ir vietoves, kurios skelbiamos „Visuotinėje lietuvių enciklopedijoje“.

² *Visuotinė lietuvių enciklopedija*:

<https://www.vle.lt/straipsnis/pranciskus-skorina/> (žr. 2022-02-15).

ŽINIOS IŠ SAULĖTOSIOS ITALIJOS

VYTAS RUTKAUSKAS

Neseniai iš saulėtiosios Italijos atskriejo žinia, kad Paduvos / Padujos mieste Šv. Antano popiežiškoje bazilikoje sausio 20 dieną buvo aukojamos Šv. Mišios už pirmųjų knygų Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje leidėją Pranciškų Skoriną. Nuostabus šimtmetinės atminties įvykis, už kurį turėtume padėkoti Italijos lietuvių bendruomenei, Veneto regiono lietuviams, o ypač Lietuvos Respublikos ambasadoriui Italijoje Ričardui Šlepavičiui. Jo Ekscelenciją su Rietavu ir Plunge sieja nepamirštami vaikystės ir mokyklinių dienų prisiminimai. P. Skorinos jubiliejui skirtas renginys Paduvoje – svarbi istorinės atminties triumfo valanda. Iškilmingas varpų skambėjimas, nuvilnijęs tuo pačiu metu pagrindinėse Paduvos, Vilniaus, Prahos, Krokuvos, Minsko, Varšuvos, Polocko šventovėse, priminė mums net tik apie P. Skoriną, bet ir aktualizavo prieš penkis šimtus metų nutiestas tarptautines Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros sąsajas, neįtikėtinus ano meto švietėjų darbus. Tebus tai vienas iš XXI amžiaus estafetės orientyrų!

Siūlome „Žemaičių žemės“ skaitytojams Giedrės Rutkauskaitės parengtą Lietuvos ambasados Italijoje informaciją apie Pranciškaus Skorinos jubiliejaus paminėjimą Paduvoje.

PRANCIŠKUS SKORINA PAMINĖTAS Paduvos Šv. Antano popiežiškojoje bazilikoje

GIEDRĖ RUTKAUSKAITĖ

Paduvos universiteto vidinio kiemo galerijoje įrengta Baltarusijos skulptoriaus Valerijono Januškievičiaus sukurta Pranciškaus Skorinos bareljefinė lenta. Vyto Rutkausko nuotrauka

Pagerbiant pirmosios spausdintos knygos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje (LDK) 500 metų sukaktį, sausio 20 d. 17 val. Paduvos / Padujos Šv. Antano popiežiškojoje bazilikoje buvo aukojamos Šv. Mišios už šių knygų leidėją Pranciškų Skoriną. Šis Renesanso epochos šviesuolis gimė Polocke, studijavo Krokuvoje ir Paduvoje, dirbo Prahoje, Vilniuje, kitose vietovėse. Neatsitiktinai Šv. Mišios tą pačią dieną panašiu laiku vyko ir Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje, Prahos Vyšegrado katedroje, pagrindinėse Varšuvos, Krokuvos, Minsko ir Polocko šventovėse. Tai bendra Lietuvos diplomatinė atstovybių Čekijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje ir Italijoje iniciatyva.

Idėja suorganizuoti Šv. Mišias Paduvoje kilo Lietuvos Ambasadoriui Italijoje Ričardui (Nukelta į 10 p.)